

undantag av följande 7: U 407, 414—416, 423, 439 och 474. Alla träsnitten utom 5 äro signerade av tecknaren J. Leitz, och avbildningarna av dessa ha följaktligen kommit till under Hadorphs resa år 1682. Ett är signerat av Ulf Christophersson (B 189), ett av Peringskiöld (B 181), tre äro osignerade (B 176, 182, 329).

Under 1700-talet tillkom endast en runinskrift från Ärlinghundra härad (U 458). Olof Celsius' läsningar av ett stort antal inskrifter äro emellertid av högt värde. — I Liljegrens *Runurkunder* (1833) upptagas 51 inskrifter från Ärlinghundra härad (L 14—23, 531—568, 1555, 1556, 2006); där saknas av de tidigare kända följande 4: U 407, 415, 416 och 423.

Under 1800-talet ha 10 nya inskrifter kommit i dagen: U 417, 431, 432, 438, 442, 452—54, 476 och 477. Och under 1900-talet ytterligare 9: U 408, 413, 422, 443, 450, 467—70.

Av följande ristningar finnes icke någon avbildning bevarad: U 415, 416, 432, 458.

Om tre kopparbleck med runinskrift, funna på Vassunda prästgårds mark, se nedan s. 274.

407. Bärmö, S:t Pers sn.

Pl. 58.

Litteratur: J. Bureus, F a 6 s. 53 n:r 225, s. 56 n:r 70, s. 91 n:r 70 (Bureus' egna uppteckningar), F a 5 n:r 302.

En del av en runsten fanns på Burei tid vid »Bärma vid Sigtuna». På ett ställe anger han felaktigt »I Bärma i S. Olofz S.» i stället för S:t Pers sn. Stenen var redan vid denna tid »i tu sunder sl(agen)», och den ena halvan var borta.

Ett fragment av stenen har i senare tid påträffats och förts till Granby villa N om Bärmö. Det förvaras nu (jämte fragmenten U 408) i trädgården, o. 20 m. SSV om manbyggnaden.

Ljusgrå granit. 0,50 × 0,39 m. Ytan är släthuggen och jämn. Ristningen har varit djupt huggen.

Inskrift (det inom [] supplerat efter Bureus):

[frystin] auk · sibi [auk kai...nfo]

5 10 15 20

Frøystæinn ok Sibbi ok Gæi[r]...

»Frösten och Sibbe och Ger...»

Till läsningen: Av 8 a är endast h. bst bevarad, men fullt säker. Bureus har en gång (s. 56) auk, men två gånger uk. Likaså har han en gång (s. 53) frystin (med 3 y), men två gånger frustin. Sista runan tecknas en gång (s. 56) o (þ), två gånger a.

Om mansnamnet *Frøystæinn* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 75, om *Sibbi* Sö 183 och Sm 22. 18—20 kai är sannolikt början på ett namn, sammansatt med *Gæir*.

408. Bärmö, S:t Pers sn.

Pl. 58.

Två fragment av en runsten förvaras nu i trädgården till Granby villa, o. 20 m. SSV om manbyggnaden. Det ena har enligt uppgift anträffats år 1930 vid rivning av en loge på Bärmö gård, det andra lär ha funnits i ett grustag V om Granby.

Blågrå sten. Fragment A 0,53 × 0,30 m., fragment B 0,53 × 0,30 m. Runorna delvis mycket djupt huggna.

Inskrift:

... in · auk · abiur ... til ·

5 10

... [stæ]in ok Abior[n] ... til.

»...-sten och Åbjörn...»

Om namnet *Abiorn* se Öl 15, 25, Sm 2, Sö 280. 1—2 **in** utgör slutet av ett namn, sannolikt ett *Svæinn* eller ett sammansatt namn på *-steinn*. — Men ordet 11—13 **til** har inskriften uppenbarligen slutat; inga spår av runor finnas i den återstående delen av slingan. Sannolikt har det ingått i den från flera inskrifter kända böneformeln: *Guð hialpi and hans, bætr þan hann gærði til*. Se U 69, 338, 371. Liksom dessa torde U 408 ha hört till gruppen »oornerade» stenar. Ristningen har bestått av två parallella band med inskrift. Det är toppen av en sannolikt ganska stor runsten, som har blivit bevarad. I inskriften torde ha meddelats, att flera personer, bland dem Åbjörn, ha låtit resa stenen efter den döde, varefter tillagts: »Gud hjälpe hans ande, bättre än han förtjänade.»

Anm. R. Dybeck uppger i sin reseberättelse för år 1858 (ATA), att en runsten skall ha funnits vid Billby, S:t Pers sn, nära gården. Den skulle ha påträffats i en vägfyllnad, vari den åter blev nedlagd och övertäckt med grus. Närmare uppgifter om platsen saknas.

409. Lövestaholm, S:t Olovs sn.

Pl. 58.

Litteratur: B 192, L 558, D 2: 204. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F l 5: 3, s. 12, Monumenta 3, bl. 145; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 143; E. Brate, Anteckningar 1914 (ATA), Svenska runristare (1925), s. 40.

Äldre avbildningar: Leitz och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 192); Peringskiöld, teckning (i F l 5: 3); Peringskiöld och Th. Holm, teckning 1694 (i Peringskiölds Monumenta); Dybeck a. a.; Brate foto 1914 (ATA).

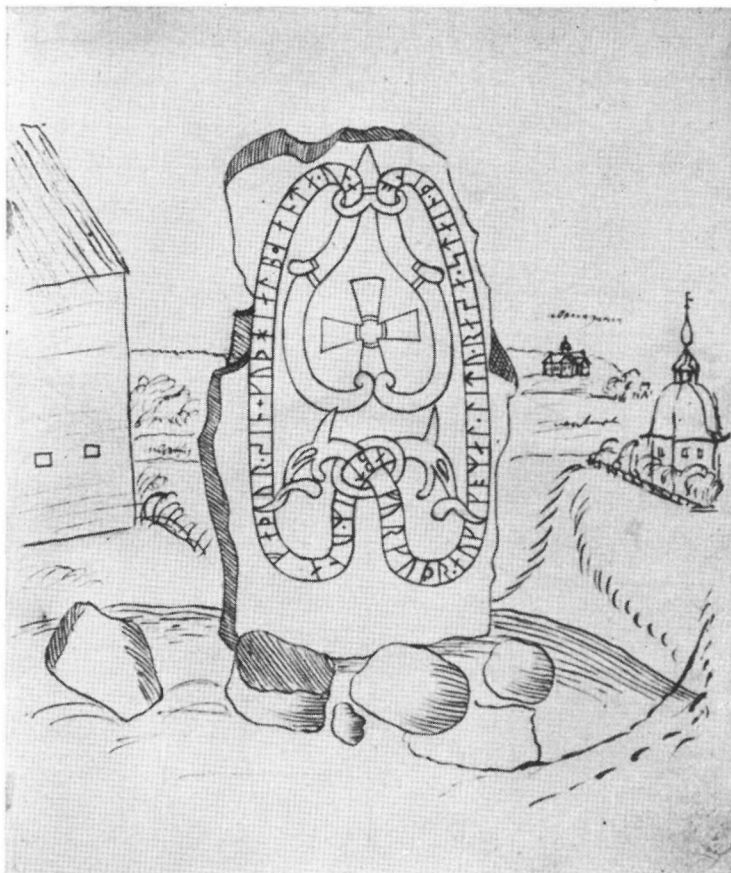

Fig. 106. U 409. Lövestaholm, S:t Olovs sn. Efter teckning av J. Peringskiöld.